

Let izhaja vsak dan zjutraj, ponedeljka, sredo, petek, nedeljo, po 12. — pol let, 12. — celo leto. — Posamezna številka 25 stot. — Letnik 12. — JUBILJANA. — Mladost, najmanj 12.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaševalcem in denar za upravnništvo. Rokopisi se ne vračajo. Nežurnost pisma se ne sprejema. — Last, založba in tisk: Tiskarna „Edinost“ Poduradništvo v Gorici: ulica Otona Cankarja št. 7, I. n. — Telefon št. 527. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perić.

Še en dokument

Prišla nam je v roke neka okrožnica odbora „Zbora svetnikov sv. Pavla“, razposlana članom Zbora, torej samo duhovnikom. Zato bi bila opravičena domneva, da okrožnica razpravlja samo o kakem resnem in važnem vprašanju iz verskega in cerkvenega življenja. V tem slučaju bi ne bilo za nas povoda, da bi govorili o tej okrožnici, ali pa bi razpravljali omenili z dolžnim spoštovanjem.

Če torej govorimo o okrožnici na tem mestu, je vzrok temu v dejstvu, da se sestavljajo okrožnice — četudi le na rahlo — spuščajo na opolizlo polje političnega in strankarskega dogajanja iz zadnjih časov v našem domačem taboru Julijske Kraljevine. Okrožnica se dotika nazivanja „stara“ in „novostvarij“, neke kritike o vatikanski politiki, „Solskega doma“ v Gorici. Pa tudi o tem bi molčali, če bi ne bila v okrožnici ta-le dva odstavka:

a) Nikakor pa ne gre, da bi kdorkoli v liberalnem listu (podčrtali mi, prip. ured. „Ed.“) učil krščanske discipline katoliške liste; in

b) „Edinost“ objavlja take stvari v nedeljskih ali četrtkovih številkah na odličnem mestu z mastnim tiskom. Zakaj? Ali morda iz ljubezni do svojega slogaškega načela? (Podčrtali mi. Prip. ured. „Ed.“). Najbrž, ker pač želi podpirati slovo med duhovniki, ki jih liberalni prvak (podčrtali mi, prip. ured. „Ed.“) kaj radi nazivajo „estebre našega ljudstva“.

Radi teh dveh citatov postaja vsebina okrožnice važna javna stvar, o kateri moramo javno spregovoriti. To pa zato, ker ni irrelevantno, marveč velike pomembnosti za sedanjost in bodočnost našega naroda v teh pokrajinah, kako duhovščina posega v naše narodno življenje. Pa tudi ni brez pomena za njen položaj in ugled v narodu in pred zgodovino. Ustvaritelji takšnih okrožnic, naperjenih proti „Edinosti“, naj bodo prepričani, da s tem dosegajo pri razsodni javnosti ravno nasproten učinek, nego ga hočejo doseči. Tisto sistematično očitjanje najprej z brezvestvom, framonstvom, a sedaj z „liberalizmom“, ki je skrahiral povsod in v vseh narodih in ki ni bil nikdar načelo našega moralno-političnega stremjenja — ni nič drugega, nego neopravičeno obdoljevanje, ki se v svojih posledicah neubranljivo pretvori v krivično in izmišljeno denunciacijo pred sedanjim režimom, ki smatra liberalizem za svojega sovražnika istotako kakor framonstvo. Gospodje naj pomislijo — ako se tega ne zavedajo —, da s tem ne izlagajo samo „Edinosti“ nasprotstvo režima in vladajoče stranke, marveč z „Edinostjo“ tudi našo skupno narodno stvar.

Z omenjeno okrožnico so nas prisilili, da smo jih javno opozorili na resnost takega početja. Iskreno žal nam je to, ker v svojem spoštovanju do tega stanu neradi vidimo, če se mora tudi č. duhovščina vpletati v vrtnice političnih borb. Toda vsako samozatajevanje ima neke svoje meje in to tem prej, če je kdo prisiljen nastopiti v svojo obrambo. In ta stvar — pomnožena z nekaterimi drugimi napadi, ki jih je priobčil „Zbornik“ — je taka, da mora spraviti čez skrajno mejo tudi najmirnejše samozatajevanje.

Ravno te dni smo opozarjali, da obrača svoje energije v napačno smer, kdor misli, da brani življenjske interese cerkve in vere s tem, da se zaganja proti „Edinosti“. Naj danes le mimogrede zopet omenimo zadnji govor fašistovskega komisarja Host-Venturija, ki je odkrito nastopal proti versolnosti katoliške Cerkve. S tem je dal priliko vsem, ki hočejo in morajo nastopati kot branilci cerkve in vere, da pokažejo in preizkušajo svojo bojovito vneto za varovanje najvišjih interesov te ustanove.

Ni sicer naša stvar predpisovati pisemce ene okrožnice, kako naj usmerjajo cerkveno politiko in branijo interese Cerkve napram vnanjim činiteljem.

Toliko pa jim že smemo povedati, da naj — če res hočejo braniti interese vere in cerkve, ki ji je v granitno podlagi nje neodvisnost — obračajo svojo pozornost in energije na tisto stran, od katere res grozi nevarnost, ne pa proti našemu listu, ki ni nikdar napadal ne Cerkve, ne vere, ne duhovniškega stanu, niti ni nikdar zahteval od Cerkve neke funkcije, ki bi bile v nasprotju z nje poslanstvom. Če pa gospodje ne morejo ali ne smejo tega, naj ne obsipujejo nas z očitjanji in naj nas ne spravljajo v nevarnost, ki smo jo že gori označili, in pa v nezaželeni položaj, ki nas sili, da moramo polemizirati s predstavniki duhovniškega stanu. Ako je komu potreben sport take vrste, obrne lahko svoje vežbe v smeri, veliko koristnejši za vero. Pisci omenjene okrožnice in drugih napadov so dovolj inteligentni, da se morejo zavedati, da so taki napadi proti „Edinosti“ ne samo krivični, temveč tudi povsem brez-

predmetni, razen če se hoče kdo z njimi priporočiti na katero stran! In to ne le na račun in škodo „Edinosti“, marveč tudi skupne naše narodne stvari.

V tem slučaju pa ne zavidamo nikogar za spomenik, ki bi si ga hotel na tak način postaviti v zgodovini našega ljudstva pod Italijo.

Senat in vatikansko vprašanje

RIM, 29. Senat je danes razpravljal o proračunu ministrstva za pravosodje in vere. Senator Soderini je govoril o razmerju italijanske države do cerkve ter je zatrjeval, da hoče fašistovska vlada čimprej rešiti vatikansko vprašanje, ker je to v interesu Italije. Pravosodni minister Rocco je rekel, da bo ostala smer vladne politike napram cerkvi tudi za naprej nespremenjena. Italijanski narod je katoliški in si šteje v zelo veliko čast, da ima načelnik katoliške vere svoj sedež v Italiji.

Proračunske razprave v poslanski zbornici

RIM, 29. Zbornica je odobrila proračun gospodarskega ministrstva ter je pričela razpravljati o proračunu prometnega ministrstva. Razprava se bo nadaljevala v sredo.

Kralj prisel v Cagliari

CAGLIARI, 29. Danes ob 8.30 zjutraj je Nj. Vel. kralj prisel v jahto „Savoia“ v Cagliari. Ljudske množice so mu priredile živahne ovacije. S kraljem so prišli semkaj tudi princezinja Giovanna, minister za kolonije Di Scalea, general Cittadini ter admiral Acton in Rota. Kralj in princezinja Giovanna sta se takoj odpeljala v pokrajinsko palačo, kjer sta prisostvovala blagoslovitvi pokrajinskega prapora. Ob 12.30 sta se povrnili na jahto „Savoia“.

Stavkajoči delavci predani sodišču

VIAREGGIO, 29. Lastnik tovarne za izdelovanje vrvi v Camaiore Oreste Pardini je včeraj odpustil iz službe delavca Antonio Dalle Lucche, ker se je sprl z njegovim sinom. V znak protesta proti odpustitvi Antonia Dalle Lucche so zapustili danes vsi tovarniški delavci delo, ne da bi o tem koraku vnaprej obvestili delavski sindikat. Vsi delavci so bili radi kršenja sindakalnega zakona naznanjeni sodišču.

Dva kvintala novcev

so našli policijski agenti na stanovanju nekega berača

TURIN, 29. Včeraj je bila kvestura obveščena, da je zbežal iz tukajšnje hiralnice neki Cesare Mainero, ki je več let beračil po turinskih ulicah. Policijski agenti so se takoj podali na stanovanje, kjer je bival berač Mainero, predno so ga sprejeli v hiralnico. V njegovi spalnici v podstrešju so našli tri vreče drobiža v vrednosti 10 tisoč lir in nekaj hranilnih knjižic, iz katerih je razvidno, da je ubogi berač imel naložen denar v bankah. Vreče z drobižem tehtajo nad 2 kvintala. Končno so policijski agenti iztaknili tudi Mainera ter ga odvedli v hiralnico, kjer bo moral živeti od lastnega denarja, ki si ga je naberačil v prejšnjih letih.

Francosko-italijanski dopolnilni trgovinski dogovor podpisan

RIM, 29. V palači Chigi sta danes on. Mussolini in francoski poslanik Daniel Serrui podpisala dopolnilni trgovinski dogovor med Francijo in Italijo.

Seja jugoslovenske narodne skupščine

Današnji politični shodi v Jugoslaviji

BEOGRAD, 29. (Izv.) Današnja seja narodne skupščine ni bila preveč živahna. Nekateri ministri so odgovarjali na razne interpelacije posameznih poslancev, naker je skupščina prešla na razpravo o predlogih odbora za prošnje in pritožbe. Vsi predlogi tega odbora so bili sprejeti.

Seja je bila nato zaključena, prihodnja pa se bo vršila v ponedeljek.

Današnji dan je potekel precej mirno. Vsa pozornost političnih krogov je bila prenešana na razpravljanje o važnih političnih shodih, ki se bodo vršili jutri. Ožja opozicija je sklicala protikorupcijski shod, ki se bo vršil jutri v Ljubljani, v hotelu „Union“. Vlado kroge pa je posebno iznenadila vest, da bo Stjepan Radić priredil jutri dva nova shoda v Klanu in v Pregradi ob štajerski meji. Politični krogi ugotavljajo, da Radić s tem krši obvezo, ki jo je prevzel napram radikalom, da se za par mesecev ne bo politično udeleževal.

Tudi radikali so sklicali več shodov po raznih krajih, Svetozar Pribičević pa bo jutri imel dva velika shoda v Veliki Kikindi in v Mokrenju.

Ob precej slabi udeležbi se je popoldne vršila prva seja skupščinskega odbora za proučevanje zakonskega predloga o izenačenju nepsodrednih davkov. Tudi odbor za podaljšanje dela zaka-

nodajnega odbora je imel sejo. Sprejet je bil zakonski načrt, po katerem naj bi se delo zakonodajnega odbora podaljšalo za tri leta.

Slijanj sprejem jugoslovenske sokolske vrste

ob povratku z mednarodne tekme v Lionu

LJUBLJANA, 29. (Izv.) Danes se je s popoldanskim brzovlakom povrnila iz Liona jugoslovenska sokolska vrsta, ki je na mednarodni telovadni tekmi izvojevala drugo mesto. Od meje dalje je bila povsod deležna prisrčnih pozdravov. Na ljubljanskem kolodvoru pa se je bila zbrala ogromna množica meščanov, ki je priredila sokolom izreden sprejem. Ob prihodu brzovlaka je sokolsko vrsto najprej pozdravil starosta Jugoslovenskega Sokola, Gangl, nato pa veliki župan Baltić in čehoslovaški konzul. Zahvalil se je za pozdrave načelnik Murnik, naker se je po mestu razvil veličasten sprevod. Vsa Ljubljana je bila na nogah in je po ulicah burno pozdravljala zmagovalce. Ves dan so na poslopjih plapolale zastave.

Nikola Pašić je zdrav

BEOGRAD, 29. (Izv.) Vesti o obolelosti Nikole Pašića so neresnične. Pašić je popolnoma zdrav. Njegova okolica trdi, da se Pašić pripravlja za prihodnji teden na agitacijske shode.

Končni izidi volitev na Romunskem

BEOGRAD, 29. (Izv.) Jugoslovenska vlada je dobila iz Bukarešte podatke o končnih izidih zadnjih državnozborskih volitev. Vlada stranka (Avarescu) je dobila 288 mandatov, zemljoradniški nacionalni blok 75, liberalna stranka 15, antisemiti pa 9 mandatov. Socialisti in komunisti niso dobili nobenega mandata.

Romunska narodna skupščina se bo sestala 25. junija, da verificira mandate.

Včeraj so se po vsej državi vršile volitve za senat.

Pogajanja med Jugoslavijo in Albanijo zaključena

BEOGRAD, 29. Včeraj se je vršila v zunanem ministrstvu zaključna seja jugoslovenskih in albanskih delegatov, na kateri so bile izvršene zadnje poprave besedila konvencije o obmejnem prometu. S tem so pogajanja z Albanijo zaključena. V poldrugem mesecu so bile izdelane: trgovinska pogodba, konsularna konvencija, konvencija o izročevanju krivcev ter obmejna konvencija. Jugoslovenski delegat dr. Rybač je izjavil, da bodo najkasneje v enem tednu podpisane trgovinska pogodba in ostale konvencije.

Velik požar v Zagrebu

ZAGREB, 29. (Izv.) Ves Zagreb je danes pod vtisom velikanskega požara, ki je sinoči izbruhnil v tovarni usnja v Novi Vesi pri Zagrebu. Celokupno škodo cenijo na 10 do 15 milijonov dinarjev.

Zakaj je Abd-El-Krim odnehal?

Rifovski poglavar interniran na Korsiki?

PARIZ, 29. Z ozirom na izmenjavo misli med Francijo in Španijo glede položaja v Maroku, piše „Excelsior“, da je treba urediti tudi vprašanje premoženja in privatnih arhivov Abd-El-Krima. List dostavlja, da je francoski informacijski urad zbral zanimive dokumente, ki se nanašajo na dopisovanje, katero je Abd-El-Krim vodil z inozemskimi organizacijami. „Excelsior“ zagotavlja, da nameravajo Abd-El-Krima internirati na Korsiki ter da bi rifanski poglavar, če bi za to prošil, lahko tudi dobil pravico, da se svobodno kreta na otoku.

Poseben dopisnik „Matina“ je imel razgovor z Abd-El-Krimom, ki mu je izjavil, da zaupa v velikodušnost Francozov. Rekel je tudi, da nima nobenega naslednika.

List dostavlja, da je bil duh v rifanski vojski pred par meseci še izbornen. Ko so se pa pričela pogajanja v Udidi, je prebivalstvo upalo, da se bo kmalu povrnil mir v deželo in da bo dolgotrajni boj končan. Ko so pa bila pogajanja prekinjena, so bili Rifanci razočarani in poparjeni ter se niso hoteli več vojskovati. Radi tega je moral Abd-El-Krim odnehati.

Francoski in španski načrti glede Maroka

PARIZ, 29. Španija in Francija se boata v kratkem sporazumeli glede ukrepov za definitivno zasedbo rifovskega ozemlja. Francija namerava na meji ozemlja zgraditi pas trdnjavih naprav. Obe državi sta predvideli tudi gospodarske načrte, ki naj bi bili sedaj izvedeni. Francija namerava zgraditi dve veliki železniški progi in sicer eno, ki bi vezala trdnjave med seboj in s Fezom, drugo pa, ki naj bi vezala Fez in Alžir. Španija hoče napraviti v Ajdirju, Alhucemasu in Melilli moderne

mešne naprave. Kakor se čuje, so se pričela že pogajanja z ameriški in angleškimi kapitalisti o razdelitvi koncesij za maroška ležišča rud.

Kakor poroča „Temps“ iz Feza, se je vršilo včeraj popoldne oficijelno podjarmljenje Abd-El-Krima v taborišču Iradot. Ker Francija zastopa stališče, da je smatrali Abd-El-Krima kot upornika, so odpadle vse ceremonijalne formalnosti. Abd-El-Krim je odšel iz Tarnquista v Tazo, čim se je informiral o usodi svoje žene in ostalih članov družine. V Tazi bo počakal Abd-El-Krim odločitve francoske in španske vlade o bodočem bivališču.

Sklepi londonske trgovinske konference

LONDON, 29. Parlamentarna mednarodna konferenca je danes zaključila svoje delo. Sprejela je sledečo resolucijo: 1) Vsi narodi naj po možnosti skušajo ukiniti vse one zakone, ki ovirajo prosto cirkulacijo kapitala. 2) Vsi narodi naj razveljavijo vse prepovedi, ki ovirajo prosti razvoj izvozne in uvozne trgovine. Sklenjeno naj medsebojne trgovinske pogodbe, ki naj dajo svetovni trgovini normalni potek.

Zaglub paša vzmernja Anglijo

LONDON, 29. Vlada, vzmernjena radi zmage Zaglula paše pri volitvah, se je odločila, da prepusti vrhovnemu komisarju za Egipt, naj sam ukrene vse, kar zahteva sedanjí politični položaj.

Spor v angleški liberalni stranki

LONDON, 29. Javnost se sedaj najbolj zanima za spor, ki je nastal med voditelji liberalne stranke. Nekateri liberalni časopisi skušajo ublažiti pomen konflikta, drugi pa smatrajo, da je razkol v liberalni stranki definitiven. Lloyd George in Asquith sta se vrnila v London. Z velikim zanimanjem pričakujejo nadaljni razvoj spora.

Paraskevopolos vrnil mandat za sestavo vlade

ATENE, 28. Včeraj je gen. Paraskevopolos obiskal predsednika republike Pangalosa in mu naznanil, da ne sprejme mandata za sestavo nove vlade, ker bodo itak kmalu razpisane nove volitve in ni prav nobene potrebe sestavljanja sedaj poslovno vlado.

Finančna kontrola Družbe narodov nad Madžarsko

ZENEVA, 29. Na prošnjo madžarske vlade je bila odprava finančne kontrole Družbe narodov za Madžarsko, ki je bila prvotno odgojena do jeseni, zopet stavljena na dnevni red zasedanja Sveta Družbe narodov dne 7. junija. Ministrski predsednik grof Bethlen in finančni minister Bud sta že odpotovala v Zenevo.

Bugri pravosodni minister umrl

BUDIMPEŠTA, 29. Pravosodni minister in načelnik demokratske stranke je umrl danes zjutraj v Badnu pri Dunaju.

Pes ugriznil kralja

OSLO, 29. Ko je šel včeraj kralj Haakon s kraljičinima psičkoma na sprehod, je napadel drug pes psička, pri tem pa kralja precej močno ugriznil v roko. Zdravniki so ugotovili, da je rana precej huda.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, 28. maja.

In končno je vlada prebrodila tudi eno najbolj nevarnih pečin — korupcijsko debato. Silne nade je stavila opozicija na to debato in tedaj, ko je bila od skupščine odklonjena Radonjičeva resolucija ter sprejeta ona dr. Šibenika, je tudi že izgledalo, da so bile nade opozicije opravičene. Toda kmalu se je izkazalo, da je bila opozicija tudi to pot v zmoti. Nesoglasje, ki je povzročilo, da so radičevci glasovali proti radikalni resoluciji, je bilo kmalu pojasnjeno, vladna kriza rešena in obnovljena radikalno-radičevska koalicijska. S tem pa je tudi bilo jasno, da korupcijska debata v skupščini ne predstavlja za vlado nobene nevarnosti, ker ji je večina v skupščini zagotovljena.

To je končno morala spoznati tudi opozicija in ker je bila mnenja, da je boj proti korupciji najbolj popularno vprašanje v Jugoslaviji, je prenesla ta boj iz parlamentarnih tleh v javnost. Po vsej državi bi se imeli vršiti veliki protikorupcijski shodi, na katerih bi nastopili vsi vodilni politiki opozicije, da bi bila privlačnost shodov tem večja. Prvi tak shod bi se imel vršiti to nedeljo v Ljubljani in nobenega dvoma ni, da bi imel ta shod že zaradi razvednosti ljubljancev rekorden uspeh. Enako pa je tudi gotovo, da bi si s temi protikorupcijskimi shodi opozicija precej utrdila stališče in da zato vladne stranke niso hotele mirno gledati, kako jim opozicija ruši postojanke. In res se tudi že poroča iz Beograda, da misli vlada vse te opozicijske protikorupcijske shode prepovedati. Če se v resnici zgodi, trenutno še ni znano, nikakor pa ni izključeno.

Sicer pa radikali ne drže rok križem in pričeli so z energično protiofenzivo.

Pričeli so vlagati interpelacije zaradi afer, ki da so jih zakrivali ugledni člani opozicije. Tako se zahteva preiskava proti bivšemu ministru in sedanjemu članu Davidovičevega kluba Ristu Jojiću zaradi nakupa 100 vagonov bencina, 75 vagonov strojnega olja in 60 vagonov motorina. Jojiću se očita, da je nakupil vse te stvari po previsoki ceni, da ni organiziral prevoza, vsled česar je dosti blaga propadlo in da ni pravočasno blaga plačal, vsled česar je zopet bila država oskudovana.

Druga interpelacija radikalnih poslancev je naperjena proti bivšemu finančnemu ministru dr. Kumanudiju in se tiče znane ponesrečene akcije bivšega valutnega diktatorja Plavšića, ko se je na vsak način hotelo vzdržati fiktivni kurz dinarja ter se je v ta namen uporabilo nad 22 milijonov zlatih kron, ki jih je prejela jugoslovenska država iz likvidacije Avstro-Ogrske banke in 15 milijonov dolarjev, ki jih je prejela iz Bleerovega posojila.

Radikali pa napovedujejo še nove interpelacije in nobenega dvoma ni, da je bilo v neurejenih povojnih razmerah storjenih mnogo stvari, ki se danes ne dajo zagovarjati. Zato ne bo radikalna protiofenziva brez učinka. Sigurno pa bodo dosegli radikali z njo vsaj to, da bo protikorupcijska akcija izgubila za nje mnogo na nevarnosti. (Kakor smo poročali včeraj med telefonskimi vestmi, je bila vložena slična interpelacija tudi glede dr. Korošca. Op. ur.).

Sicer se pa že danes lahko reče, da je protikorupcijska akcija opozicije zlomljena. Izvoljen je parlamentarni odbor, ki ima pol leta časa, da poda svoje poročilo. Do tedaj pa bo vsa stvar že več ali manj pozabljena.

Odnosaji med vladnimi strankama so se znatno zboljšali. Vendar pa še niso vsa nesoglasja odpravljena. Predvsem so sprožili pristaši ožje Pašičeve okolice interpelacijo zaradi postopanja radičevskega podtajnika v notranjem ministrstvu dr. Pernarja zaradi njegovega postopanja v Somboru, ko je zahteval, da uporabi policija proti demonstrantom tudi hladno orožje. Ti poslanci zahtevajo vsled tega Pernarjevega nastopa njegovo demisijsko. Kot odgovor na to zahtevo pa so nastopili radičevci s protizahtevo, da mora dr. Nikić demisionirati. Zelo mogoče je, da bo v tem sporu dosežen kompromis na ta način, da bosta odstopila in dr. Pernar in dr. Nikić. Mogoče pa je tudi, da na tem vprašanju pride do resnega konflikta med radikali in radičevci in da pride tudi do vladne krize.

Drugo, zelo nevarno vprašanje za vlado je ratifikacija nettunskih konvencij. Ker je italijanski parlament te konvencije že ratificiral, je nujno, da jih ratificira že v tem zasedanju tudi skupščina. Nobenega dvoma ni, da so te konvencije v mnogih ozirih za Jugoslavijo zelo težke in zato je odpor proti njim zelo razumljiv. Toda na drugi strani je enako jasno, da so te konvencije samo posledica rapalske pogodbe in da za njihovo sprejeto ne more zadeti odgovornost HSS, ki nikdar še ni imela vpliva na zunanjo politiko. Na drugi strani pa je za HSS skoraj nemogoče v sedanjem trenutku razbiti vladno koalicijsko. Če bi mogli radičevci le kolikšak računati s tem, da bi bila mogoča brez radikalov kakšna delovna vlada, potem bi se pač dalo „ovoriti“ o razbitju koalicijske. V danem trenutku pa na to ni misliti in zato je skoraj gotovo, da tudi nettunske konvencije ne bodo razbile vladne koalicijske.

S tem pa je vlada g. Uzunovića rešena glavne nevarnosti in njen obstoj do jesenske kampanje je zasiguran. Upati pa smemo s tem tudi na mirno in plodonsko zakonodajno delo vlade, zlasti na sprejem prepotrebne zakona o izenačenju davkov. Skupščini je tozadevni zakonski načrt že predložen in finančni minister dr. Perić se je izkazal kot mož beseda.

Upajmo, da bo tudi vlada uresničila svoje obljube o zakonodajnem delu skupščine, ker to delo je predpogoj konsolidacije in s tem odprave korupcije in nereda in upravi.

Politične vesti

DOGOĐKI NA POLJSKEM

Maršal Pilsudski je izjavil v razgovoru z novinarji, da je imel po zavzetju glavnega mesta izbirati: ali naj proglasi diktaturo, ali pa uzakoni dovršeno stvarnost. Po razmišljanju in po svoji vesti ni hotel proglasiti diktature. Maršal trdi, da je bil njegov nastop v svojem jedru edin te vrste, toda brez posledic revolucije.

Iz nadaljnjih izjav maršala Pilsudskega je bilo razvidno, da je pripravljen kandidirati na mesto predsednika republike. Prizadevati pa da si hoče, da zbere okoli sebe vse kandidate ter jih pridobi za skupno javno izjavo, da nikdo od njih ne bo sklepal kompromisov s strankami skupščine, ali z interesi te ali one skupščinske skupine, marveč da bo branil interese vse države. Vzrok svojega nastopa je maršal

žila, da Krebel ni še večkrat zabodel Gombača. Nato je žena hitela iskati pomoči za ranjenega moža. Toda ko je zdravnik rešilne postaje prišel na lice mesta, je bil Gombač že mrtev; podlegel je izkrvavenju, ki je nastopil radi rane na zapetju, kjer mu je bila prežena glavna žila. V spopadu na stopnicah je Krebel dobil od vsake udarec s palico po glavi, ki mu je povzročil nenevarno rano, ozdravljivo v kakih 7 dneh.

Pri razpravi se je Krebel izgovarjal, da se ničesar ne spominja glede tragičnega dogodka, ker je bil tisti večer popolnoma pijan. Izjavil je, da obžaluje svoje dejanje, ker ni gojil od vsake nikakega sovraštva, temveč so bili odnosi med njima zelo prišči. Na vprašanje predsednika je obtoženec povedal, da sta mu oče in brat umrli v blaznici. Nato je predsednik prečital kazenski list, iz katerega je razvidno, da je bil Krebel že večkrat kaznovan radi nasilja napram organom javne varnosti, pretepa in tatvine.

Predsednik je nato pričel zasliševati priče. Marija Gombač, umorjenčeva žena, je povedala, da sta se usodni večer nahajala z možem in nekaterimi znanci v gostilni, odkoder sta se okoli 1. ure vrnila domov. Kmalu nato je prišel brat, ki je bil očividno slabe volje, ker je takoj začel godrnjati. Nato je ženska opisala, kako je prišlo do pokolja. V glavnem je povedala isto, kar je navedeno v obtožnici. Končno je izjavila, da odpušta bratu, ker je prepričana, da ni storil dejanja iz hudobije.

Zdravnik dr. Domini, ki je na rešilni postaji obvezal Krebelu rano na glavi, je izjavil, da Krebel ni bil docela pijan. Policijski agent Ivan Hrovat, ki je po dogodku aretirал Krebela, je tudi izjavil, da Krebel ni bil močno vinjen. Pri aretaciji mu je rekel, da mu je žal za sestro, pa tudi za svaka, ker da je bil dober človek. Policijski agent Soravito se spominja, da se je Krebel pri aretaciji izrazil tako-le: »Jaz sem mu jih dal, pa tudi on mi jih je dal po glavi s palico.«

Mizar Josip Kante, ki je stanoval nad Gombačevimi, je usodno noč slišal Krebela vpiti: »S tabo imam opravka, da, prasič!« Kmalu nato je slišal obupen krik: »Pomagajte, ranjen sem!« Ko je zvedel, kaj se je zgodilo, je Kante hotel telefonirati na rešilno postajo, toda radi pomote, ker strežniki niso dobro razumeli naslova, je zdravnik prišel na li-e mesta šele čez 20 minut. Na to izjavo priče je branitelj odv. Robba pripomnil, da 20-minutna zamuda v takem slučaju prav lahko stane človeško življenje.

Priča Evgen Holzinger ni znal ničesar povedati o dogodku. Spominja se le, da je bil Krebel tisti večer precej vinjen. Pripomnil je, da je bil Krebel dober človek, bil je pa dan alkohololu. Policijski agent Fran Vintin je povedal, da je usodni večer našel na ulici Kanteja, od katerega je v naglici zvedel, kaj se je zgodilo. Nato je pohitel z drugimi agenti v stanovanje Gombačevih, kjer je aretirал Krebela, ki ga pozna še iz predvojnih časov, ker je mož imel večkrat opraviti s policijo. Druge priče v splošnem niso povedale nič novega glede dogodka.

Včeraj je dobil besedo državni pravdnik, ki je v začetku svojega govora poudaril, da mora na podlagi okoliščin, ki so prišle na dan tekotom razprave, omiliti obtožbo napram Krebelu. Sprva je bil obtoženec obdolžen prestopitve ubojstva, sedaj pa je treba obtožbo tako predužgati, da se bo Krebel sojen le radi neprostovoljnega ubojstva. Priznati mu je treba tudi splošne olajševalne okoliščine in delno neodgovornost radi pijanosti. Potem ko je govornik v živih barvah opisal tragičnost Krebelovega zločina z ozirom na okoliščino, da je brat ubijalec moža sestre, je omenil, da v tem slučaju ne more biti govora o samoočrambi, ker je Krebel izzval svaka, ko ga je ta prosil, naj ga pusti zaspati, ker mora zgodaj na delo.

Gombač je bil prisiljen nastopiti odločno proti svaku na njegova izzivanja, predvsem ker je imel pravico zahtevati od Krebela, naj miruje, navsezadnje ni hotel veljati pred vsakom za strahopetca. Državni pravdnik je zaključil svoj govor z zahtevo, naj porotniki potrdijo vprašanje glede neprostovoljnega ubojstva ter naj priznajo olajševalne okoliščine, ki jih je že prej predlagal.

Tekom popoldanske razprave sta govorila branitelja odv. Robba in odv. Napoli, ki pa nista utegnili končati svojih zagovorov. Zato je bila razprava prekinjena in odložena do ponedeljka.

Književnost in umetnost

Predavanje g. Urbanaz-Urbanija o S. S. Kranjčeviću.

U prostorijama Škole Battista-Galilei u Via C. Battisti, održao je sinoć g. U. Urbani u našem listu najavljeno predavanje o Silviju Strahimiru Kranjčeviću jugoslovenskom pesniku.

G. U. Urbani pokazao je i ovoga puta svoju duboku verziranost i poznavanje naše književnosti. U preciznim je crtama dao svu karakteristiku Kranjčevića, toga gantua u jugoslovenskoj poeziji. Razvio je analizu njegovog, specijalno njegovog pesništva, a tome je pesimizmu našao trag, i prve refleksije baš u — Rimu, (U pesniškim razmatranju u slavi i propasti, o več-

nosti i prolaznosti, opočecima kršćanstva i o opreci toga kršćanstva o novim polmanjem i provodanjem današnjeg kršćanstva.)

S toga je gledišta ovo predavanje imalo posebnu svoju zanimivost. Svojim je slobodnim prevodima Kranjčevićevih najlepših dela i pojedinih pasusa iz pesama, dao celome predavanju kolorit ugodnog poetičnog recitovanja. G. U. Urbani ulaže doista iskrene brige i nastojanja, da upozna barem onaj už krug, koji pokazuje stanovito zanimanje, s našom literaturom. Nalazi u njoj elementa i ličnosti, koje se mogu punim pravom uporediti s vrednotama ostalih literatura. Našao je vrstan teren za obradivanje, pa je zato i njegov trud uspešan.

Sinoćnje je predavanje, moglo bi se reći, bilo i slabo posećeno. Brojno, naime slabo. No, g. U. Urbani nije zato manjkala moralna zadovoljština. Aplauz one malobrojne publike bio je, pravi izraz razumevanja. Nadamo se, da će g. U. Urbani s predavanjima ove vrsti nastaviti.

Poslano*)

Zahvala

Ko se po 35 letnem samostojnem delovanju v svečarski stroki, sklonjen po letih in zdravlju, poslavljam od trgovine, obrti in klientele, se prav toplo zahvaljujem za izkazano zaupanje prečastiti duhovščini, trgovcem in vsem drugim cenj. odjemalcem in to v o-zemlju predvojne Goriske, Trsta z okolico, Istre, Dalmacije, deloma tudi Tirolske, Avstrije, Kranjske in Hrvatske, osobito pa vsem onim, ki so me v težkih razmerah ob pričetku mojega podjetja podpirali in mi s tem omogočili obstoj. Obenem prosim, da isto zaupanje ohranite tudi mojim naslednikom, ki so zadnjih 5 let z menoj skupno delovali in bodo podjetje tudi nadalje vodili na solidni podlagi pod neizpremenjeno firmo.

Z odličnem spoštovanjem vdani

m. p. Jernej Kopač
Ljubljana, 22. maja 1926.
Celovška c. 14

SVARILO

V smislu postavnih določil opozarjamo g. Vodopivca Franca v Gorici, bivšega uslužbenca podpisane tvrdke, naj ne razširja tendencioznih poročil glede izvirnosti naših izdelkov ter naj ne škoduje imenu tvrdke pri njeni klienteli. Ako bi se tako samovoljno postopanje še ponovilo, bo seveda tvrdka prisiljena, da vloži v zaščito svoje časti tožbo pri državnem pravniku.

Travani Calcioni & Sant.,
Zastopstvo za furlansko pokrajino Nacionalne
družbe mineralnega olja (ruski bencin). (637)

Odpovedal sem se svoji funkciji pri S. U.
Pavlovič Mirko,

*) Za članke pod tem naslovom ne prevzema
uredništvo nikake odgovornosti.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Torre bianca 21, ponk in
prevodi v vseh jezikih. (789)

BIK plemenjak, eno leto star, se prodaja. Naslov pri
mesariji, Sv. Ana pri Trstu. 852

MEBLIRANA soba s hrano se odda gospodu. Na-
slov pri upravnistvu. 853

POROCNE sobe, masivne, psiha s tremi ogledali
ali uvalnikom, 2000.—, Türk, San Lazzaro 10.
Oglejte si cene in blago brez obveze za nakup. 854

STENICE, kuhinjske ščirke, molje se uničujejo z
izbornim izdelkom zavoda za dizinfekcija, Via Ros-
setti 2. 855

ODVETNIŠKA pisarna sprejme pisarniškega va-
jenca. Ponudbe pod »Vajenec« na upravnistvu. 851

5 SODOV, novih po 300 l. prodam. Koruza, Via
Commerciale 3, gostilna. 843

KOLO, navadno, malo rabljeno, se prodaja. Rocol,
Molino a vento št. 90. 844

ČEVLJARSKI učenec, praktičen se išče. Via In-
dustria št. 8. 845

STANOVANJE soba in kuhinja, 160 lir mesečno,
se odda takoj. Restauracija Scuola nuova 6. 846

ČEVLJARSKI pomočnik, mlad, za mešano delo,
se sprejme. Via G. Vasari 12. 847

VAJENEC 14 do 16 leten se sprejme v trgovino
jestvin. Via dell'Istria 8, vrata 5. 838

ŠOFER 28 leten, samec, išče službe tudi v drugi
stroki. Suša, Molino a vento 48. 839

DOBER LOVEC za skupen, izvrsten lov, se išče.
Naslov pri upravnistvu. 840

SOBO, prazno ali majhno stanovanje s plinom ali
elektriko, iščem. Ponudbe pod »Čehinja« na upravnistvu. 841

HIŠA s štirimi stanovanji in vrtom se prodaja. Po-
jasnila v Via dell'Istria 10, mekarna, danes od 8
do 2. Posredovalci izključeni. 842

— Rad imam prešiče, je odgovoril mornar,
posebno zaradi njihovih nog, in če bi jih imel se rajši!

Omenjene živali so bili pekariji (pižmi) in sicer so spadali v vrsto »tajasov«, ki se odlikujejo po črni barvi, in nimajo oklov kakor njihovi sorodniki. Te živali žive v družbah in gotovo jih je bilo mnogo v gozdovih otoka. Vsekakor so bile užitne od glave do nog, več pa Pencroff ni zahteval.

Sredi avgusta se je ozračje občutno izpremenilo zaradi severozapadnega vetra, ki je začel nenadoma pihati. Toplota se je dvignila za več stopinj in zračne pare so se zgostile v sneg. Ves otok se je odel z belo odejo in njegovi stanovalci so imeli pred seboj popolnoma novo sliko. Sneg je padal več dni in nametlo ga je po dva čevlja na debelo.

Veter je osvežil ozračje in v granitni hiši so slišali šumenje morja. Tupatam so nastajali zračni vrtnici ter dvigali v zrak stebre snega, ki so bili podobni vodnim hlačam, ki jih skušajo mornarji zrušiti s topovskimi krogli. Ker je veter pihal od severozapada, so bili stanovalci granitne

NA MAJHNE obroke oblake, površniki, dežni plašči, blago, obušalo, perilo št. Krojačnica I. reda. Via trenta Ottobre 3, I. 850

BABICA sprejema noseče na dom. Madonna 10, II. nadst. 849

VODA »DELL'ALABARDA« PROTI IZPADANJU LASI. Vsebuje kisin in je valed tega posebno priporočljiva proti prhljaju in za ojačenje korenin. Steklenica po L. 6 se dobiva samo v lekarni »Castellanovalich«, Trst, Via Giuliani 42. 837

BRIVNICA, dobro upeljana, na prometnem kraju, na deželi, se prodaja. Naslov pri upravnistvu. 781

MEBLIRANA VILA z velikim vrtom v Gorici za poletni čas se odda v najem. Pogoji ugodni. Naslov pove goriska uprava. 788

PIANINI novi po tovarniških cenah. Pečar, tovarna glasovirjev, Trst, Scussa 8. 824

POSESTVO, majhno, v bližini severnega kolodvoza v Gorici na solkanski cesti se radi družinskih razmer ugodno prodaja. Naslov pove goriska uprava. 825

MLIN na vodo, lepo stanovanje, gospodarsko podjetje in zemljišče prodam pod ugodnimi pogoji. Benko Vekoslav, Rihemberk. 828

KNJIGARNA in papirnica v Ljubljani, stara, dobro upeljana, se prodaja. Ponudbe na upravnistvo pod »Dobra ekzistenca«. 830

POSTREZNICA k bolnikom se ponuja pod zmernimi zahtevami. Aleksa Skorič, Campo S. Giacomo 19/I. 832

TRGOVSKI visokošolec, diplomiran na dunajski visoki šoli, s poznanjem slovenskega, nemškega, francoskega in italijanskega jezika išče mesta. Ponudbe na upravnistvo pod »Vestena«. 833

GLASOVIRJE in harmonije popravlja in uglašuje Pečar, Gorica, via Corneo 17, II. 715

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz-izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnica i. t. d., papirnatih vreč ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 503

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 668

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Amerschitz-Sbaizer, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica), lastna vila, telefon 20-64. 800

ZALOGA šivalnih strojev, dvokoles, in vse v to stroko spadajoča dela ima Rado Petrič, mehanik, Trnovo, II. Bistrica. 803

GLYCOL. Jako učinkovito sredstvo posebno v poletnem času in v vročini. Kdor se čuti šibah na živih in trpi na glavobolu, naj uporablja edmo le »Glycol«, ki stane najmanj in ozdravi v najkrajšem času. Cena steklenici L. 720. Za celo zdraviljenje zadostuje 8 steklenic. Dobiva se le v lekarni Castellanovalich, Trst, Via Giuliani 42 (Sv. Jakob). 836

IZLOŽBENA OKNA, parkete, vrata, okna, plošče iz kraskega kamna, štedilniki, peči, drži, ograje, dva železna trama 40 dolgost 5,83 in 5,47 in razčen, rabljen material se prodaja. Pojasnila Via Mazzini 37. 772

OBIŠČITE

važni

VI. mednarodni vzorčni velesejem
v
LJUBLJANI

od 26. junija do 5. julija 1926.

Za nakup vstopnic v velesejem po Din 30.— in izkaznice po L. 1.—, ki dajata pravico do znižane vizuma jugoslovenskega konzulata na potnem listu za L. 10.— kakor tudi do 30% znižane vožnje na italijanskih in 50% na jugoslovenskih železnica, obrnite se na komisarija velesejema za Italijo: Oglasi zavod G. Čehovin — Trst. Urad: Viale XX Settembre 65/I. desno.

Prodaja vstopnic v čakalnici Kr. Konzulata kraljevine S. H. S., Trst, Piazza Venezia 1, pritličje. Važno! Na željo onih posestnikov, ki stanujejo na deželi, prevzame urad skrb za pošiljatev vstopnic in vizuma jugoslovenskega konzulata. V tem slučaju naj dotičniki dopisno pošli list, veljaven za leto 1926, in vrhu zgoraj imenovanih zneskov še L. 7.— za režijske in poštne stroške.

MIRODILNICA

s prodajo dišav, dobro upeljana, v sredini mesta, se prodaja radi smrti lastnika.

— Pojasnila daje Terezija vd. Ferlin,
Largo Pestalozzi 2. (639)

Specijalizirani urad

Rag. Giuseppe Bellizzi 643
Via Tizziano Vecellio št. 9, I. nastr.

Vojna odškodnina. Rekvizicije in terjatve napram Avstro-Ogrski. Konsulence, prizivi, likvidacije, konkordati, pravna pomoč. Dovolitev in odpoved državljanstva. Obnova, dovolitev, prenos vsakega dovoljenja. Vojaske zadeve; vojaške in civilne pokojnine. Konzulencia in prizivi v davčnih zadevah. Operacije za hipotečna posojila, vpisi in izbrisi. Administrativne vloge na kompetentna ministrstva v Rimu. Konzularne zadeve z inozemstvom. Ustanovitve družb; delitev med drugimi; sestava letnih računov. — Govori se slovensko.

hiše zavarovani pred njegovimi čelnimi napadi. Med sneženim metezem, ki je bil tako hud, kakor bi se nahajali v tečajnih krajih, se ni Cir Smith upal s tovariši ven, dasi ga je mikalo. Pet dni so bili zaprti v jami, to je od 20. do 25. avgusta. Slišali so kako je vihar razsajal v Jakamarskem gozdu, kjer je brčkone napravil mnogo škode. Gotovo je padlo mnogo dreves, toda Pencroff se je tolažil s tem, da jim ne bo treba rušiti debel.

»Veter nam služi za drvarja, le naj dela za nas«, je večkrat ponovil.

Kako hvaležni so bili prebivalci granitne hiše nebesom, da so jim naklonila tako trdno, nerazrušljivo streho! Delež hvaležnosti je pripadal gotovo tudi Ciru Smithu, vendar pa je bila jama delo narave, katerega je inženir samo odkril. Tu so se čutili varni in vetrni sunki niso mogli do njih. Če bi si bili na planoti Lepega razgleda napravili hišo iz lesa in opeke, težko bi mogla kljubovati besnemu orkanu. Kamini ob katerih so butali razjarjeni valovi so bili ob takih razmerah neprimerni za prebivanje. V granitni hiši pa, ki je ležala v ozračju gore, se jim ni bilo ničesar bati.

Pondeljek 31. t. m.

2 SEJMA

istočasno in sicer

SVILENINE

v pritličju in

IZDELKI

v prvem nadstropju.

Navajamo samo najvažnejše tipe:

Princesse »Giannina« cretonne, močan, v vseh modernih barvah	L 19.—
Obleka »Geltrude« močna tkanina solidne barve	„ 19.—
Princesse »Luisella« cretonne, risbe križane, svetla podloga	„ 28.—
Princesse »Aurelia« risbe fantazija, izbrane barve	„ 28.—
Princesse »Rosa« voile bombažast, risbe z velikimi vrtnicami	„ 58.—
Princesse »Mercedes« moderno gobasto blago, barvan z dolnji rob	„ 65.—
Bluza trikot volnena in svileni	„ 10.—
Solnčnik cretonne, rožnat, eleganten, modern	„ 30.—
Princesse »Anna« svileni, risbe z barvanimi črtami	„ 95.—
Obleka Jumper »Maria« Shantung, enotna barva, razne barve	„ 88.—
Princesse »Antonietta« Shantung, črtan, najzadnja moda	„ 68.—
Bluza svileni, risbe fantazija	„ 19.—
Obleka Jumper »Roma« iz volnenega blaga, z dolgimi rokavi, v vseh barvah	„ 110.—
Beneški šal, svilen, v vseh modernih barvah	„ 65.—
Bluza trikot, svileni, velika izbira	„ 18.—
Klobučevina, španska, zadnja novost	„ 25.—
Obleka Jumper »Lidij« svila fantazija, trpežna, moderne barve	„ 98.—
Obleka Jumper »Egeria« svila Alpagas, dolgi rokavi	„ 90.—
Obleka Jumper »Garia« svila Alpagas, kratki rokavi, elegantna	„ 78.—
Slamnat vzorci, izbrani, moderni,	„ 15.—
Plašč »Elda«, večerni ottoman, v vseh barvah, najnovejši vzorci	„ 198.—
Plašč »Iris«, sama volna, pastelne barve, novi vzorci	„ 158.—
Dežnik z modernim ročajem	„ 19.—
Dežnik svila Gloria, eleganten in trpežen	„ 29.—

Velikanska izbira ženskega perila.

POSEBNA PRILIKA: SVILENINE

Shantung v vseh barvah, svileni platno, Crêpe de Chine, Crêpe Georgette, Crêpe Marocaine, Taffetas, Japon (naravni Ottoman, Fulgorant, Brillante, pralen, surova svila tu in inozemska.

Velika izbira blaga fantazija zadnjih modnih novosti!

SVILENINE, črtane, za srajce in obleke, v raznih vrstah in popolni izbiri v vseh modernih barvah.

KOPALNE POTREBŠČINE

v velikanski izbiri in po najzmernejših cenah.

Corso V. E. III, 16

TRST

Corso V. E. III, 16

ÖHLER

PODLISTEK

JULES VERNE: (31)

Skrivnostni otok

Skoraj ni bilo dneva, da bi se ne ulovil kunec v zanjko. Tako so imeli vedno zajčjo pečenko. Nab jo je znal na različne načine pripraviti, da se njegovi tovariši niso mogli pritoževati.

V drugem tednu avgusta so našli v jamah enkrat ali dvakrat tudi kako drugo koristnejšo žival razen omenjenih lisic, namreč nekaj onih divjih prešičev, ki so jih videli na severni strani jezera. Pencroff ni vprašal, če so užitni, ker so bili podobni evropskim in ameriškanskim prešičem.

»Pa niso prešiči, je rekel Harbert, verjam da niso, Pencroff.

— Drugi sinko, je odgovoril mornar, ko se je sklonil nad jamo in potegnil za repič žival, pusti me pri veri, da so to prešiči.

— Zakaj pa?

— Ker me to veseli!

— Torej imaš rad prešiče, Pencroff?

Vesti z Goriškega

Goriški izvorni trg v soboto 29. t. m.

Cene so bile sledeče:
Črešnje cepeljke (vipavke) od L. 2.— do 2.50, črešnje črne od L. 2.80 do 3.40, črešnje drobne od L. 1.— do 1.30, grah od L. 1.70 do 2.—, spargli od L. 3.— do 2.20.

Kot je razvidno, v primeru s prejšnjimi dnevi, so cene črešnjam splošno padle. Pa ni nič čudnega, ker je bila pripeljana za leto rekordna množina črešnjak na trg. Dovoženih je bilo nad 1000 q. črešenj. Vozovi so napolnili ulico pred izvoznim trgovcem, ki se je posebno na dan pokazal nezadosten za vedno naraščajoče količine poljskih pridelkov pripelanih iz bližnje goriške dežele za izvoz.

Ravnato tako je tudi krminski trg doživel v soboto nenaden povišanje dovoz črešenj. Pripeljanih je bilo nad 400 kvint. črešenj, kar je povzročilo i v Krmini padanje cen. Cena se je zibala okoli 2—2.50 lir.

V Trstu so se »durone« po L. 1.20 do 1.40, znamenje, da je bilo i tam dosti blaga. Vse velike množine blaga na sobotnih trgih Krmina in Gorice so bile zasežene po zveplarjih ter ni bilo skoraj nič izvoženega v inozemstvo. Na Dunaju je bila namreč cena črešnjam 8000—9000 kron to je okoli 3.— do 3.50 lir. Ako računamo, da imajo trgovci približno pri vsakem kg črešnji okoli 60—80 centov stroškov za zaboj, železnico, carino i. d. ter še gotovo riziko in pa dobiček za svoje trgovsko posredovanje, potem razumemo, zakaj niso več zadnje dva dni Dunajčani posegli v kupčije, ampak le stali ob strani, čakajoč, da bi cene črešnjam padle pod dve liri, nakar bi se jim šele izplačalo izvažati črešnje na Dunaj, kajti celo na Goriškem je mnogo boljše črešnjeva letina v primeru z lanskim pomanjkanjem sadja, ampak tudi v Burgenlandu v bližini Dunaja imajo neprimerno boljše leto kot lani s črešnjami skoro iste kakovosti, kot so naše goriške.

Kako pravilno smo predvidevali v naših vsakodnevnih poročilih preteklih dni držanje cene črešnjam, so dokaz predvsem cene sobotnega trga. Kljub ogromni množini pripelanih črešenj ter kljub dejstvu, da niso Dunajčani posegli z nakupi vmes, se je cena vzdržala na dobri višini dveh lir. Zveplarji imajo dosedaj naročila za večje količine in so kupili vse razpoložljivo blago ter vzdržali ceno. Brez njihove velike potrebe bi cene padle na L. 1.50 in še nižje, tako da bi bila ugodna za izvoz pri cenah, ki vladajo te dni na dunajskem izvoznem trgu radi konkurence Burgenlanda.

Ako premostimo potek kupčije s črešnjami ravnokar preteklega tedna, vidimo, da imamo opraviti letos s srednje dobro letino. Srednja količina dnevno pripeljanih črešenj na trg preteklega tedna je bila okoli 650 q. Kakovost pripeljane blaga ni uravno najboljša radi letošnjega pomladanskega deževja. Okus je bolj voden, premalo sladok. Ob času zorenja je pač primanjlovala sonca. Srednja cena črešnjam je bila v preteklem tednu okoli 2.60.

Smo sedaj v polni sezoni kupčije, ko je količina vipavskega blaga dosegla že vrhunec in ko se že krepko uveljavljajo briške črešnje na krminskem trgu.

Predvideva se i za prihodnji teden vzdržanje cen črešnjam. Zveplarji so sli poseben v začetku preteklega tedna tako visoko s cenami, da se da sklepiti na potrebo velikih količin zveplank od strani njihovih central v Genovi in Milani za dobrega konsumenta in predvsem dobrega kupca v Ameriki.

Obup goriških gospodinj in veselje predvsem šenpeterskih kmetov je letos stalna in dobra cena goriškega graha.

Spargli so za leto odigrali svojo vlogo v dobrih cenah in se drže na višini primerne za konsum domačega trga. No, posebno nekateri štandrešci so lahko zadovoljni z izkupičkom za svoje letošnje spargljeve nasade. So pa tudi to zaslužili s svojim nemurnim delom, ne v svojih njivah, ampak v svojih skrbno gojenih njivah v vrtovih. Pa tudi potrebni so bili marsikateri štandreški kmetje, da si spargli zacelijo rane lanske nesrečne krompirjeve sezone.

Krompir je zopet nekoliko popustil v ceni v primeru s petkom. Zaznamujemo to je mimogrede, ker so dosedaj na trg pripeljane množine krompirja še primeroma neznamne.

Cepprav so letos sploh že vedno sem ves čas obstoja goriškega trga, prodane količine jagod le toliko, da se zaznamuje njih teže le v kg, se nam zdi koristno in poučno predočiti vsem drugim kmetovalcem iz goriške okolice, silen vir dohodkov, ki ga je prišlo ono par pridelovalec jagod s prodajo jagod.

Kot se zde suhoparne številke o razvoju cen goriškega in krminskega trga tekem izvozne sezone, pa vsebujejo vendarle za ves naš kmetijski narod goriške dežele te tri življenjsko važne činjenice:

Vrtnarstvo goriški okolič!
Sadjereja Brdani!
Sadjereja spodnji vipavski dolin!

BOVEC.

Dne 23. t. m. na binkošti se je vršila v Bovecu nogometna tekma med moštvom Bovec in moštvom Trbiž-Rabelj.

Rezultat Bovec 2 točki, Rabelj-Trbiž 3. Te tekme, ki je bila zelo zanimiva, se je udeležilo okoli 1000 gledalcev, ki so z vidnim zanimanjem zasledovali igro v prid ene ali druge stranke. Opazilo pa se je, da se je kljub temu da je imel Bovec samo 2 točki, njega moštvo izvrstno držalo, ker je imelo žogo vedno pred nasprotnikovim vratarjem.

Med tekmo je sviral popoln orkester rudarske godbe.

Le tako naprej za ta lepi sport! — Gledalec.

TEMNICA.

Preteklo nedeljo je uprizorila temniška mladina štiridejanko »Stari in mladi«. Vse selica se je vršila v lepem senčnatem gozdu med Temnico in Lipo. Dana ni je bila prilika videti lepo ljudsko štiridejanko. Igra je bila še precej dobro podana. Videlo se je, da fantje imajo res vstrajnost in resno voljo. Posebno se je izkazal stari oče, ki je bil res — oče. Tudi druge vloge so bile dobro podane. Škoda pa je, da so od zunaj nekateri mladi nestrpni peli in kričali na vse grlo, seveda vse to nalašč, ker bi radi samo plesali. Zakaj bi se ne raje udeležili kulturne prireditve in upoštevati trud hvalevredne mladine?! Ti pa,

temniška mladina, si lahko ponosna na svoje kulturno delo. Lepo bi bilo, da bi se ustanovilo pevsko društvo, kar imate resno voljo in sposobnost. Natančno navodilo dobiti pri Zvezi Prosvetnih društev v Gorici ul. Carducci 7/I. Torej na delo! — Goddec.

TRENTA.

Iz Soče se je potegnili človeško truplo, ki je moralo ležati že delj časa v vodi. Gre za posestnika Ivana Berginca iz Soče. Ne ve se še, ali se je zgodil samomor ali pa umor. Baje kaže mrlit rane, iz katerih bi se dalo sklepati, da je bil prej umorjen in potem vržen v vodo. Oblasti preiskujejo ta zagonetni slučaj, ki je pri nas, kakor tudi v sosednih vaseh napravil precej razburjenja.

PODRAGA

Imeli smo čudno stavko. Med našim cerkovnikom in občani je nastal spor in cerkovnik je začel stavkati. Sedaj se je ta spor oziroma ta stavka v toliko ublažila, da je začel cerkovnik zvoniti, kar ni delal poprej par mesecev. Kriva je pa temu trma, s katero se odkljuje predstavljatelja obeh strank v tem sporu. Z malenkostno popustitvijo bi se spor lahko končal. Pri nas smo imeli par hišnih preiskav, ki so pa bile vse brezuspešne. Cepprav se je vse prevrglo in razmetalo, se ni dobilo nič.

BILJE.

V noči od petka do sobote je imel naš krčmar Juš Silič pozne goste. Prišli so k njemu prav o polnoči, ko se najlepše spi. Pa tudi niso prišli skozi vrata marveč so postavili mizo na mizo, zlezli na zadnjo in so skušali priti skozi okno v prvem nadstropju do Siličeve blaginje. Sedst tati je bilo, štirje so vlamljali in kradli, dva sta stražila. Izginile so le malenkosti, ker so se tatovi pravočasno odpodili. Nato so se skrili v bližnjem grmovju in hoteli ponoviti napad na Siličevo imetje. Ko so pa videli, da se je njihova namena popolnoma izjalovila, so streljali z revolverjem, gostilničar Silič in njegov sin sta odgovarjala s puškami in nastala je prava ponočna bitka, ki je zbudila vso okolico daleč okrog. Pripominjamo, da je bil Silič že nekoč na tem, da bi bil okraden. To se je zgodilo prav v onem času, ko so tatovi vznemirjali Vrtojbo in vso javnost.

VOLČE PRI TOLMINU

O prireditvi nam se pišejo:
Na binkoštno nedeljo in v pondeljek smo imeli zopet priliko prisostvovati prireditvi tukajšnje »Citralnice«, ki je jako dobro uspela. To prireditev »Citralnice« lahko s ponosom zaznamuje z zavestjo, da je na pravi poti k mnogo obetajočemu uveljavljanju na prosvetnem polju med našim narodom. Prav hvalevredno in za vse druge podeželske odre tudi posnemajmo vredno je, da se poleg dramske predstave vplete v spored tudi par dobro zapetih pesmic, kot tudi tamburaški udarjanje, ki tako blagodejno vpliva na vse poslušalce. Od take prireditve, kot je bila ta v Volčah, se mora odnesti kar najboljši vtis z željo po skorajšnjem takem svidenju in zopetnem še prijetnejšem presenečenju.

Finžgarjeva trodejanika »Sosedje« je bila na splošno dobro podana. Registriralo bi se sicer lahko nekoliko pogreškov, kot na pr.: monotono prihajanje in odhajanje na oder in z njega, premalo poudarjanja karakterizacije igre potom glavnih vlog, nepravilna izgovarjava tujk — toda vse to skupnosti ni preveč kvarilo. To pa bi prav odločno pripomnil: sem za to, da se pri vseh igrah, tudi kmetijskih, pazi predvsem na pravičen jezik in pravilno in zvonko izgovarjavo. Proč z dijalektom in zavijanjem! Oder je, razen priklone, še edini, ki nam še lahko nudi naš pravičen jezik. Zato naj se z očra kot tudi s prižnice, čuje naša najlepša in najpravičnejša govornica! To bodi zabeleženo v posebno uvaževanje vsem našim režiserjem.

Sicer pa je bila režija g. Manfreda dobra. G. Majnik je s svojim zborom prav lično nastopil. Morda bi bilo potrebno še nekoliko vaje v nastavku in moduliranju glasu pri posameznikih. Škoda tudi, da ni zbor močnejši.

Prav krepko je udarjal tamburaški zbor, obstoječ iz samih mladih moči, simpatičnih gospodičen in krepkih mladih junakov. Neverjetno skoro, da se je ta zborček tekoma samo enoletnega obstoja že tako lepo razvil.

Volčanska »Citralnica« je eno najstarejših naših društev. Prihodnje leto bo slavila že svojo 60-letnico dela za vsestranski napredek našega naroda. Proslava bodi svečana manifestacija, dostojno zrcalo naših kulturnih pridobitev. Na delo torej!

PRIPELJITE DANES OB 10. URI VSI SVOJE OTROKE V TRGOVSKI DOM K »NEGULJKI«

Loterijske številke

Izrebane, dne 29. maja 1926.

BARI	66	58	35	16	77
FIRENZE	54	1	5	19	72
MILANO	25	8	79	1	58
NAPOLI	90	23	3	2	5
PALERMO	27	89	53	29	90
ROMA	27	21	87	46	61
TORINO	18	25	73	38	7
VENEZIA	17	59	47	60	26

DAROVI

Na godovanju Srečkotov so darovali pri L. Kobalu v Idriji za tamošnje podružnico »Solskega društva« L. 100.— Srčna hvala vsem darovalcem.

Za Dijsko kuhinjo se je nabralo na poroki g. Bregant Alfreda z g.čno Cukovo po govoru g. Bojana Čuka L. 105. Najiskrenejša hvala darovalcem, katerim želimo obilo posnemovalcev!

Zaloga domačih vin.
Vipavsko, istreški refošk in krasni teran. Na bebelu in za družine **Viale XX settem. bre 94** (prej Acquedotto) na drobno in za družine **Via Giuliani 32.** Telef. 2-41
Priporoča se lastnik **FR. ŠTRANCAR.**

Laurent Puccetti (Villa Maeda) Bilje - Gorica

(prej v Parizu 39 Rue Pascal)

GLUHOST

Brez operacije in bolečin zamorejo GLUHOST, ki so poskušali vsa brezuspešna sredstva, zopet pridobiti sluh, po učinkovitem načinu: uspešna protiza, ki je uspeh dolgoletnih in trudapolnih znanstvenih raziskovanj proti gluhosti, šibkemu sluhu in brenčanju.

Interesenti se lahko zapno obrnejo na znamenitega pariškega specialista za uspešno protiza, Laurenta Puccetti, ki bo s praktičnimi poskusi pokazal to novo zdravljenje.

Brezplačne konzultacije od 9 do 17 v: TRSTU, nedeljo 30. maja in torek 1. junija, Hotel Vanoli, Piazza Unità

PULI, pondeljek 31. maja, Hotel Miramar
REKI, sredo 2. junija, Hotel Royal
TRZICU (Monfalcone), petek 4. junija, G. Hotel Roma

GORICI, sobota 5. junija, Via Garibaldi 10.

ŠIVALNI STROJI

najboljših tu- in inozemskih tovarov po najnižjih cenah.

Popolno jamstvo. 551

Pouk vezanja brezplačen.

Specijalen tip s predlom, s pokrovom in kosaro L. 560.—

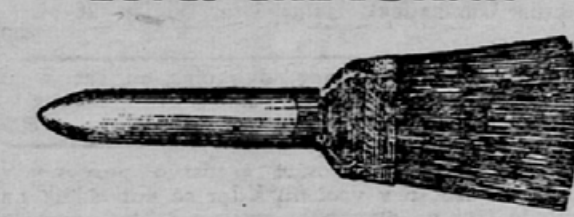
CERVELLINI
VIA G. MURATTI ŠTEV. 4
(Kinematografi Excelsior)

Prva slovenska restavracija in pension

Villa Lydia - Gradež

Novozidana hiša s krasnimi sobami in vrtom ob morski obali — Pension za osebo L. 25.—, za otroke L. 12.— 604

LUIGI GREGORICH 561

TRST — VIA GINNASTICA ŠT. 15

Zobozdravnik

Med. U. dr. D. Sardoč

specijalist za ustne in zobne bolezni

perfekcioniran na dunajski kliniki

ordinira v TRSTU

Via M. R. Imbriani 16, I. (prej Via S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7 606

Čevljarnica L. Rebec

Trst — Via Carducci št. 36

je preskrbljena

z veliko izbero finejšega in navadnega

OBUVALA 522

moškega, ženskega in otroškega

ponajzmernejših cenah

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Trst, Via Sette fontane št. 6

od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure

Ljudske cene. 616 Ljudske cene.

KRONE po 2.10

plačuje 549

ALOJZIJ POVN, Piazza Garibaldi 2

prvo nadstropje

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

KRONE

po L. 2.10 komad

Zlato, briljantno, platina, 20-kronsko zlato komade

kupuje in plačuje po najvišjih cenah

Albert Povh — urarna

Trst, Via Mazzini 46 606

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerve Dinarjev 60.000.000

Telefon: 5-18, 22-98

PD RUŽNICA V TRSTU

CENTRALA V LJUBLJANI

Glavnica in rezerve Dinarjev 60.000.000

Telefon: 5-18, 22-93

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 1/2 %

vezane vloge po dogovoru. - Prejema DNARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9 1/2—12 1/2 in od 14 1/2—16 41

Podružnice: GORICA, Bežice, Celje, Cernomelj, Kranj, Logatec, Maribor

Podružnice: Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split

ZOBOTEHNIČNI AMBULATORIJ

M. BIZJAK

sprejema od 9—13 in od 15—19

ob nedeljah in praznikih od 10—12

Trst, Viale XX Settembre 39, I.

(prej Acquedotto)

Telefon 25-41. 641 Telefon 25-41

Zdravnik za zobe in usta

Dr. Lojz Kraigher

sprejema vse dni v tednu

v Gorici na Travniku št. 20

ob sobotah in nedeljah pa tudi

v Ajdovščini št. 146

nasproti ljudskemu vrtu (550)

Insertirajte v „Edinosti“

Za nakup obuvala obrnite se na dobroznano

ČEVLJARNICO VODOPIVEC

Trst, Via Riborgo 29

Trsti, Via Riborgo 29

kjer najdete bogato izbero moškega, ženskega in deškega obuvala, navadnega in finejšega po najugodnejših cenah.

Velika izbira za birmance

Sprejemajo se tudi naročila po meri in popravila. (636)

Fredno kaj nakupite, obiščite

Veliko skladišče pohištva

ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Rettori št. 1 — Via Maikanton št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbiri.

TVRDKA C. VISINTIN

Trst, Via delle Torri 2 (vogal S. Lazzaro nasproti cerkvi Sv. Antona novega)

Dnevni dohodi:

Izgotovljene obleke za moške in dečke, površniki, dežni plašči i. t. d. i. t. d.

Bogata izbira tu- in inozemskega blaga. Lastna prvovrstna krojačnica.

Oglejte si naša okna in naše cene 592

Odlikovana delavnica VALERIO & MARTINI - Udine - Via Cisi's 12

STROJI za mlekarstvo z enim ali več kotli 599

uporabljivimi za razne namene. Najbolj umesten, najbolj razširjen, najbolj praktičen in najbolj trajen je sledeči vzorec

Mi izvršujemo vsako delo, ki spada v to področje

TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA v TRSTU

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

VIA PIERLUIGI DA PALESTRINA 4, pritličje

Obrestuje hranilne vloge, počenši s 1. januarjem 1926 po

5 % 486

Večje vloge, vezane na odpoved, po dogovoru.

Davek na obresti plačuje zavod sam.

Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v Dinarjih ter jih obrestuje najugodnejše.

Daje posojila na menično poroštvo, zastavo vrednostnih papirjev, ali dragocenosti in knjižbe. Eskomptira trgovske efekte.

Uradne ure od 9-1 in od 3 1/2-5 1/2 pop. Poštno-hran. račun št 11/1327. Telefon 16-04.